فرارسیدن اربعین سیدالشهدا(ع) را تسلیت می‌گوییم

آرمان ملی

روزنامه صبح ایران

شماره ۲۱۷۸

چهارشنبه
۲۲ • ۰۵ • ۱۴۰۴
۱۹ صفر ۱۴۴۷
۱۳ آگوست ۲۰۲۵
قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

armanmeli.ir

محسن جلیلوند در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

توافق زنگزور پیامدهای ژئواستراتژیک برای ایران دارد

صفحه ۶

«آرمان ملی» مواجهه دولت با مسائل اقتصادی را بررسی می‌کند

مشکلات را عملی حل کنید

آلبرت بغازیان: مسئولان فقط مساله معیشت را پاسکاری می‌کنند

آرمان ملی: «معیشت مردم» کلیدواژه جذاب و زیبایی است که بسیار از سوی مسئولان مختلف مورد استعمال قرار می‌گیرد و در کمتر نشست یا سخنرانی شاهد بوده‌ایم که با ربط یا بی‌ربط مساله معیشت مردم و حل مشکلات اقتصادی از سوی مسئولان بیان نشود. به عبارت دیگر...

صفحه ۳

همین صفحه

محمدرضا عارف:

مذاکرات می‌تواند مستقیم انجام شود

آرمان ملی: مذاکره یا عدم مذاکره با غربی‌ها همواره یکی از مسائلی بوده که دو طیف در کشور بسیار بر آن تاکید داشته‌اند. تندروها بر عدم مذاکره با آمریکا و اروپا مقاومت و در ادامه جنگ معتقدند؛ اما قاطبه جامعه که نگاه میان دارند و دولت آنها را نمایندگی می‌کند معتقد به مذاکره هستند. مذاکره‌ای از سر عزت که هم منافع ملی را...

همین صفحه

«آرمان ملی» آخرین تحولات قفقاز جنوبی را تحلیل می‌کند

دوگانه بهارستان و پاستور بر سر زنگزور

صفحه ۳

«آرمان ملی» گزارش می‌دهد

امنیت مردم‌محور؛ رمز عبور از ابرچالش‌های امنیتی

آرمان ملی: پیامبر اسلام(ص) می‌فرماید: «امنیت، میوه‌ای است که نزد مردم ما شناخته شده است». در طول جنگ تحمیلی ۱۲ روزه که رژیم صهیونیستی به ایران حمله کرد و مراکز هسته‌ای، نظامی و حتی محل زندگی دانشمندان و فرماندهان نظامی را هدف قرار داد، نعمت امنیت بیش از گذشته برای مردم، به‌ویژه بخشی از...

صفحه ۲

سخن روز

روز ملی تشکل‌ها و مشارکت اجتماعی

نبی‌اله عشقی ثانی
مدیرعامل شبکه ملی خیریه‌های حامی ایتام

شورای عالی انقلاب فرهنگی روز بیست و دوم مرداد ماه را به نام روز تشکل‌ها و مشارکت اجتماعی نام‌گذاری کرده است تا بدین مناسبت از خدمات موسسه‌های خیریه، تشکل‌های مردمی و مشارکت اجتماعی...

صفحه ۲

یادداشت

کسری تراز تجاری غیرنفتی

کامیاب ابوالقاسمی
کارشناس اقتصادی

تراز تجاری غیرنفتی، تفاوت ارزش صادرات و واردات کالاها و خدماتی است که وابسته به نفت خام نیستند. برای ایران، این شاخص اهمیت ویژه‌ای دارد، زیرا نشان می‌دهد اقتصاد تا چه اندازه می‌تواند بدون...

ادامه در همین صفحه

کسری تراز تجاری غیرنفتی

ادامه یادداشت

... اتکا به درآمدهای نفتی تداوم یابد. مثبت شدن این تراز به معنای مازاد صادرات غیرنفتی بر واردات است؛ موضوعی که با ارزآوری پایدار می‌تواند بخشی از فشار بر بازار ارز و تورم را کاهش دهد. در مقابل، کسری مزمن وابستگی به نفت را افزایش داده و آسیب‌پذیری اقتصاد در برابر شوک‌های خارجی را بیشتر می‌کند. بررسی دوره ۱۳۹۰ تا ۱۴۰۴ نشان می‌دهد این شاخص به شدت تحت‌تأثیر تحریم‌ها، سیاست‌های ارزی و ساختار تولید قرار داشته است.

۱. روند زمانی تراز تجاری غیرنفتی

۱۳۹۰-۱۳۹۲: کسری شدید، در سال ۱۳۹۱ حدود ۱۲- میلیارد دلار و در ۱۳۹۲ حدود ۸.۷- میلیارد دلار کسری ثبت شد. واردات گسترده کالاهای مصرفی و واسطه‌ای، همراه با محدودیت دسترسی به ارز، عامل اصلی این وضعیت بود. ۱۳۹۳-۱۳۹۵: بهبود نسبی و رسیدن به تعادل، سال ۱۳۹۴ با مازاد ۰.۸۹ میلیارد دلار و سال ۱۳۹۵ با مازاد ۰.۳۵ میلیارد دلار همراه بود. این دوره همزمان با اجرای برجام، افزایش دسترسی به ارز و رشد صادرات غیرنفتی بود. ثبات نسبی نرخ ارز و کاهش واردات لوکس نیز نقش داشتند. ۱۳۹۶-۱۳۹۹: نوسان و بازگشت به کسری، در ۱۳۹۷ مازاد ۱.۴۹ میلیارد دلاری ثبت شد اما پس از خروج آمریکا از برجام، شوک ارزی، کاهش ظرفیت صادرات و اختلال در زنجیره تأمین، تراز مجدداً منفی شد. ۱۴۰۰-۱۴۰۱: کسری پایدار و رو به افزایش، در سال ۱۴۰۱ کسری به ۶.۳۸- میلیارد دلار رسید. افزایش تقاضای واردات پس از دوران کرونا، تغییر سیاست تخصیص ارز، و رشد واردات واسطه‌ای از عوامل اصلی بودند. ۱۴۰۲-۱۴۰۳: اوج کسری، سال ۱۴۰۲ با ۱۶.۸۷- میلیارد دلار و سال ۱۴۰۳ با ۱۴.۵۳- میلیارد دلار کسری، رکوردهای منفی ثبت شد. واردات بالای کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای، مشکلات فروش و حمل‌ونقل صادرات، فشار ارزی و خروج سرمایه، از عوامل کلیدی بودند. چهارماهه اول ۱۴۰۴: بهبود موقت، کسری به حدود ۱.۰۷- میلیارد دلار کاهش یافت. کنترل‌های ارزی، محدودیت واردات غیرضروری، و افزایش فصلی صادرات غیرنفتی محتمل‌ترین دلایل هستند. پایداری این روند هنوز نامشخص است.

۲. علل اصلی کسری تراز تجاری غیرنفتی

الف) عوامل خارجی: تحریم‌ها و محدودیت فروش نفت که مانع تأمین ارز موردنیاز برای واردات می‌شود. نوسان قیمت جهانی کالاها، افزایش هزینه واردات نهاده‌ها و مواد اولیه. اختلال در حمل‌ونقل و بیمه بین‌المللی، که هزینه صادرات را بالا برده است.

ب) عوامل داخلی: سیاست تخصیص محدود ارز برای کنترل نرخ رسمی، که باعث کاهش واردات رسمی اما تداوم کسری می‌شود. رشد تقاضای واردات واسطه‌ای و سرمایه‌ای برای حفظ تولید، بدون رشد متناظر صادرات. ضعف رقابت‌پذیری صادرات غیرنفتی به‌دلیل کیفیت، استاندارد، یا مشکلات لجستیک. خروج سرمایه و تقاضای سفته‌بازی برای ارز. تغییرات تعرفه‌ای و مقررات وارداتی که بعضاً فشار بر واردات را افزایش داده‌اند.

۳. پیامدهای اقتصادی

فشار بر بازار ارز و نوسان نرخ ارز اسمی و حقیقی. کاهش ذخایر ارزی و...

ادامه در صفحه ۷

رئیس قوه قضائیه:

مبارزه با فساد دربرگیرنده همه مصادیق فساد و فسادزا باشد

آرمان ملی: رئیس قوه قضائیه با اشاره به ارزش والای نهاد قضا در ذهن و ضمیر مردم جامعه اظهار داشت: قوه قضائیه دستگاهی است که کوچک‌ترین سیاهی و لکه‌ای در آن برجسته می‌شود. مردم بیش از سایر دستگاه‌های حکومتی، از قوه قضائیه انتظار شفافیت و سلامت دارند چراکه این قوه قضائیه است که کجی‌ها و اعوجاجات را اصلاح و مرمت می‌کند. این قوه قضائیه است که با فساد و مفسد به مقابله برمی‌خیزد. این قوه قضائیه است که برای مردم استیفای حق می‌کند، فلذا اگر دستگاه قضائی مورد آسیب و لطمه قرار گیرد و لکه‌دار شود، سایر ساحت‌ها و بخش‌های اجتماعی نیز متحمل زیان و غبن می‌شوند. حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای گفت: ما در قوه قضائیه باید هر چه می‌توانیم تلاش و مجاهدت کنیم تا بیش از پیش مورد اعتماد و وثوق مردم باشیم. ما باید تدابیری اتخاذ کنیم و راهکارهایی در پیش گیریم که بیش از پیش بر اعتماد مردم نسبت به قوه قضائیه بیفزاییم. وی تصریح کرد: قطعاً طی بیش از چهار دهه اخیر تلاش‌ها و مجاهدت‌های زیادی صورت گرفته که قوه قضائیه حقیقتاً ملجاء و مأمن و معتمد مردم باشد اما باید این امر را تکمیل کرد و در این مسیر بر مجاهدت و سختکوشی خود بیفزاییم. رئیس قوه قضائیه اعتماد و رضایت مردم نسبت به قوه قضائیه را امری بسیار حیاتی دانست و گفت: باید از خود بپرسیم که در مسیر جلب اعتماد مردم به قوه قضائیه، آیا همه اقدامات مقتضی، تاکنون انجام شده است؟ آیا راهی بوده که نرفته باشیم و تدبیری بوده که اتخاذ نکرده‌ایم؟ آیا ما برای جلب اعتماد و رضایتمندی مردم به قوه قضائیه، نهایت تلاش و مجاهدت خود را کرده‌ایم اما موانعی بر سر راه بوده است؟ آیا توانسته‌ایم این موانع را برای مردم تشریح و تبیین کنیم، به گونه‌ای که مردم به این باور برسند که کوتاهی و قصور از ما نبوده است؟ اینها سؤالاتی است که همه ما مسئولان قضائی باید در باب آن‌ها تأمل کنیم. محسنی اژه‌ای در ادامه اظهار کرد: باید همه مردم از هر صنف و گروه و سلیقه‌ای، این باور برای‌شان نهادینه شود که قوه قضائیه حقیقتاً ملجاء و مأمن آنهاست. برای تحقق صددرصدی این مهم، شاید لازم باشد ابتکارات و راهکارهایی نوآورانه را اتخاذ کنیم. رئیس قوه قضائیه در ادامه با اشاره به اهمیت مبارزه همه جانبه با فساد گفت: فساد یک مرض مسری است. باید بیش از آنچه که تا امروز انجام داده‌ایم با فساد و مفسد و بالاخص ریشه‌ها و گلوگاه‌های فساد مبارزه کنیم. در این مسیر نیز نیازمند اتخاذ برخی تدابیر و راهکارهای نوآورانه و علمی‌تر هستیم. باید مبارزه ما با فساد دربرگیرنده همه ساحت‌ها و مصادیق فساد و فسادزا باشد لکن چنانچه در وهله نخست، این مهم مقدور نبود، باید ابتدا به سراغ آن دسته از ساحت‌ها و مصادیق فساد برویم که ریشه‌کن کردن آن‌ها از اهمیت و بازدارندگی بیشتری برخوردار است و وقتی با آن فساد و مرتکبانش برخورد شود، حساب کار دست کسانی در بخش‌های دیگر نیز می‌آید که چنانچه مرتکب فساد شوند، نقره داغ می‌شوند و با آنها در نهایت جدیت و بدون اغماض برخورد می‌شود. وی اضافه کرد: برخی معتقدند باید با فساد و مفسد به صورت علنی و آشکار برخورد کرد و بازدارندگی در امر مبارزه با فساد، به این ترتیب حاصل می‌شود، در مقابل، عده‌ای معتقدند که همین مبارزه علنی و آشکار با فساد و متفرعات آن، از جمله دمیدن بر شیپور فساد، خود امری است که سبب ازدیاد فساد و بی‌اعتمادی مردم می‌شود. دقیقاً همین نکته را چند روز پیش در جلسه با اصحاب رسانه، یک شخصیت رسانه‌ای به من گفت. خب ما باید چه کنیم و چه راهکاری اتخاذ کنیم که مبارزه‌مان با فساد و مفسد، هم بازدارنده، شرعی، قانونی و قاطع باشد و هم خالی از وجوه آسیب‌زا باشد؟ اینجا عرصه‌ای است که نیاز به تدبر و تدبیر و اتخاذ راهکارهای نوآورانه دارد. رئیس قوه قضاییه ادامه داد: در مقاطعی در قوه قضائیه، استجازه‌هایی اخذ و مقرراتی مصوب شد تا مبارزه با فساد و محاکم رسیدگی به فساد، علنی و قابل انتشار و شفاف باشد. بعدها بعضاً نسبت به خودِ آن شفافیت نیز اعتراضاتی صورت گرفت و اعلام شد که این شفافیت نه تنها بازدارنده نیست بلکه آسیب‌زا نیز است. وی گفت: اعتقاد من آن است و بارها تاکید کرده‌ام که رویکرد حفاظت و اطلاعات قوه قضاییه باید طبیب‌گونه و پیشگیرانه باشد. اعتقاد راسخ دارم اگر فردی لغزش کرد باید در همان گام نخست، دست او را گرفت.

شور اربعین حسینی

آرمان ملی: در آستانه اربعین حسینی، مسیرهای منتهی به کربلای معلی شاهد خیل بی‌پایان عاشقان امام حسین(ع) است که با پای پیاده و دل‌هایی سرشار از عشق، گرمای سوزان تابستان عراق را به جان خریده‌اند. این روزها جاده‌های منتهی به کربلا- به‌ویژه محور نجف اشرف- کربلای معلی- به صحنه‌ای عظیم از همبستگی، ایمان و عشق به امام حسین(ع) تبدیل شده است. راهپیمایی میلیونی اربعین حسینی که از بغداد و دیگر شهرهای عراق آغاز می‌شود، بار دیگر جلوه‌ای کم‌نظیر از ایمان، ایثار و عشق به اهل بیت(ع) را به نمایش گذاشته است؛ حضوری که نه مرز می‌شناسد و نه زبان، و هر سال گستره جهانی‌تری به خود می‌گیرد. میلیون‌ها زائر از نقاط مختلف عراق و کشورهای گوناگون، گام‌به‌گام و بی‌وقفه در حرکت‌اند؛ برخی از جنوب عراق، برخی از شمال و مرکز و برخی از کشورهای همسایه که با عبور از مرزها، خود را به مسیر اصلی راهپیمایی رسانده‌اند. تصاویر منتشرشده از این مراسم حاکی از آن است که زائران، با وجود گرمای بالای ۴۵ درجه و تابش مستقیم آفتاب، با عزم و اراده‌ای مثال‌زدنی مسیر را طی می‌کنند. مواکب حسینی در طول راه، بی‌وقفه به خدمت‌رسانی مشغولند؛ از توزیع آب سرد و نوشیدنی‌های خنک گرفته تا ارائه وعده‌های غذایی گرم و حتی خدمات پزشکی و امدادی مسئولان عراقی با اتخاذ تدابیر ویژه، تعطیلی رسمی و بسیج امکانات، در تلاشند تا میزبانی شایسته‌ای از این حضور بی‌سابقه داشته باشند.

محمدرضا عارف:

مذاکرات می‌تواند مستقیم انجام شود

آرمان ملی: مذاکره یا عدم مذاکره با غربی‌ها همواره یکی از مسائلی بوده که دو طیف در کشور بسیار بر آن تاکید داشته‌اند. تندروها بر عدم مذاکره با آمریکا و اروپا مقاومت و در ادامه جنگ معتقدند؛ اما قاطبه جامعه که نگاه میان دارند و دولت آنها را نمایندگی می‌کند معتقد به مذاکره هستند. مذاکره‌ای از سر عزت که هم منافع ملی را تامین کند؛ هم خطر جنگ را دور کند و در نهایت تحریم‌های علیه ایران را نیز بردارد. بر همین اساس نیز دولت و دستگاه سیاست خارجی با وجود تمام بدعهدی‌های طرف‌های غربی به ویژه آمریکا و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی همچنان پرونده مذاکره را باز نگه داشته است که چه با اروپایی‌ها و احیانا با آمریکایی‌ها برای رسیدن به یک توافق، مجددا به مذاکره بپردازد. البته در شرایطی که شروط ایران نیز در این میان احصاء شود. در همین راستا چندی پیش مجید تخت‌روانچی معاون سیاسی وزیر امور خارجه اظهار کرد: «ما یک موضع مشخص در مورد موضوع هسته‌ای داریم. ما معتقدیم که می‌توانیم محدودیت‌هایی را در برنامه هسته‌ای خود بپذیریم و در مقابل تحریم‌ها باید برداشته شود و این یک توافق خوب و منصفانه است که می‌تواند بین طرفین امضا شود. در واقع این یک شرایط برد- برد می‌تواند باشد که طی آن ایران یکسری محدودیت‌های خاص را در خصوص برنامه هسته‌ای خود برای یک محدوده زمانی مشخص می‌پذیرد و در عوض تحریم‌های آن برداشته می‌شود. اما نکته مهم در اینجا، غنی‌سازی در ایران است. غنی‌سازی یک الزام است و تحت هیچ شرایطی غنی‌سازی در ایران قابل چشم‌پوشی نیست. این یک عنصر مهم برنامه ما است اما می‌توانیم در خصوص ظرفیت و سطح غنی‌سازی، انعطاف به خرج دهیم. غنی‌سازی صفر قابل طرح نیست. ما تحت هیچ شرایطی نمی‌توانیم غنی‌سازی صفر را بپذیریم چون ما باید به خود متکی باشیم. یک تاریخچه پشت برنامه هسته‌ای ما وجود دارد.» حال باید دید سیاست کلی دولت و حاکمیت در خصوص مساله مذاکره با آمریکا تغییر پیدا کرده و دوباره شاهد از سرگیری مذاکرات خواهیم بود یا شرایط به نحو دیگری پیش خواهد رفت.

در شرایط متعادل آماده مذاکره هستیم

معاون اول رئیس جمهور در نشست صمیمانه با خبرنگاران در ارتباط با مذاکرات هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران با آمریکا تاکید کرد: باید دید کشورهایی که با آمریکا مذاکره کردند تا چه میزان توانستند به منافعی برسند، البته در قاموس جمهوری اسلامی ایران مذاکره نکردن نیست اما ذات آمریکا بر این است که منویات خود را دیکته کند که ملت ایران زیر بار چنین مذاکره‌ای نرفته است و به دولت نیز اجازه نمی‌دهند و ما با عزت مذاکره خواهیم کرد و از غنی‌سازی نمی‌گذریم و طرح غنی‌سازی صفر یک شوخی بزرگ است. محمدرضا عارف گفت: به طرف مذاکره کننده اعلام کردیم که حاضریم اعتمادسازی کنیم اما انگار خود را به خواب زده است و کشور در شرایط متعادل آماده مذاکره است چراکه مذاکره برای حفظ منافع دو طرف است که نباید موضوعی دیکته شود و رفتار نظام جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات در مسیری است که مردم می‌خواهند و حتی اگر شرایط مناسب باشد می‌تواند مذاکرات مستقیم انجام شود. وی تصریح کرد: امروز به این نتیجه رسیده‌اند که جمهوری اسلامی ایران ارزش‌های معنوی دارند که مردم نیز به آن پایبند هستند که اگر آمریکا این ارزش‌های معنوی را بپذیرد مذاکره راحت‌تر می‌شود و در یکی از دیدارهای خارجی یکی از سران مهم بین‌المللی به من اعلام کرد که دشمنان ایران از براندازی نظام جمهوری اسلامی ایران بسیار فاصله گرفته‌اند و این نشان می‌دهد که آغاز جنگ ۱۲ روزه برای سرنگونی نظام هیچ درکی از مردم و نظام جمهوری اسلامی نداشتند و هر زمانی که شعار براندازی دادند انسجام داخلی بیشتر شد.

آگاهی بدون توقف
هر روز هفته و هر ساعت از شبانه روز با تازه‌ترین اخبار، تحلیل‌ها و ویدئوها در رسانه‌های آنلاین آرمان ملی
armanmeli.ir
armanmeli
@armanmeli
armanmeli.ir
آرمان ملی